

בריאות « מזל טלבי לוי »

האם יש קשר בין השמנה לבין סרטן השד?

פרופסור רינת ירושלמי, מנהלת היחידה לאונקולוגיה של השד במרכז דוידוף, ערכה מחקר בשאלה שמטרידה נשים רבות. התוצאות מפתיעות

חן. שאלה זו חשובה במיוחד כיוון שעליה במשקל מופיעה אצל מרבית הנשים לאחר שאובחנו עם סרטן השד. עובדה זו גורמת לנשים לחוש רגשות אשמה על חבלה לכאורה בסיכויי ההחלמה שלהן. פרופ' ירושלמי מציינת שהמחקר, שעמדה בראשו בשיתוף פעולה עם ראש קבוצת השד הקנדית פרופ' גלמון, בדק שתי שאילתות: הראשונה היא האם מדר מסת הגוף (BMI) בזמן האבחנה קשור בסיכויי ההחלמה, השנייה היא האם עלייה ב-BMI אחרי אבחנה של סרטן השד קשורה בחזרת מחלת סרטן השד.

פרופסור רינת ירושלמי צילום דוברות בילינסון

על המחקר היא מספרת כי "מדובר במחקר רחב היקף, הכולל בחינה וניתוח של נתונים ממספר מחקרים בתחום, ומבוסס על שש עבודות מפתח בעולם השד, בהן השתתפו כ-9,000 נשים. מחקרים אלו כללו טיפולים מודרניים (כימותרפיה, טיפולים הורמונליים וטיפולים ביולוגיים), שהפכו לטיפול הסטנדרטי בנשים עם סרטן שד. המסקנות היו חד משמעיות: מדר מסת גוף גבוה יותר באבחנה או עלייה במדר זה במהלך שלאחר האבחנה, לא היו קשורים לחזרת מחלת סרטן שד. יתר על כן, פעמים רבות נצפה, כי באופן פרדוקסלי, דווקא עלייה במשקל הייתה קשורה לתוצאות טובות יותר. כל זה היה נכון בכל סוגי מחלת סרטן השד שקיבלו טיפול לים שונים, פרט לאוכלוסיה בגיל ווסת או סביב הפסקת הוסת. אצל אוכלוסיה צעירה זה, נמצא קשר בעל השפעה שלילית בין BMI בסיסי ועלייה ב-BMI לסיכויי חזרת המחלה."

לסיכום היא מודגישה: "חשוב להבהיר, שאורח חיים בריא הינו חשוב גם לאחר אבחנה של סרטן השד ויש בו להפחית תמורה מסיבות שונות, אבל העלייה הטבעית במשקל שקשורה בגיל או בטיפולים עצמם אינם מהווים גורם סיכון לחזרת מחלה בנישים בגיל אל ווסת. נשים צעירות צריכות להקפיד הקפדה יתרה על הימנעות מעלייה במשקל אחרי אבחנה של סרטן השד."

מדור זה הוא מדור מקודם הנעשה בשיתוף עם בית החולים 'בילינסון'

פרופסור רינת ירושלמי, רופאה בכירה במרכז דוידוף לטיפול ולמחקר מחלות הסרטן שבבית החולים בילינסון, היא מנהלת היחידה לאונקולוגיה של השד במרכז. היא בוגרת בית הספר לרפואה של הטכניון בחיפה והתמחתה במכון האונקולוגי בבילינסון. ירושלמי השתלמה במשך שלוש שנים במרכז הסרטן בוונקובר, בריטיש קולומביה, קנדה, וחברה באגודים וארגונים מקצועיים בארץ ובעולם. בעקבות מחקר אותו ערכה, היא מספרת על קשר אפשרי בין השמנת נשים וסיכויי החלמה מסרטן השד. מחקרים מראים שהשמנה, ובעיקר השמנה בטנית, מובילה לסיכויי הורמונלית שמעוררת יצירת סרטן, אומרת פרופסור ירושלמי: "הסיבות לכך רבות: ההשמנה קשורה לעלייה של רמות אינסולין. רקמת השומן מייצרת חלבונים הקשורים לעלייה של רמות האינסולין, ויש בכך עירוד להיווצרות תהליכים ממאירים. בנוסף, רמות האסטרוגן גבוהות יותר אצל שמינות. רמות אסטרוגן גבוהות גם הן קשורות להתפתחות התהליך הסרטני. בשנים האחרונות נמצא שהשמנה גורמת אחריה תהליך דלקתי כרוני ולו קרוב לוודאי תפקיד מרכזי בהתפתחות סרטן השד."

"דיווחים אלו ואחרים הובילו לקביעת הנחיות בינלאומיות הנוגעות לאורח חיים הכולל תזונה מוקפדת, הימנעות מעלייה במשקל ופעילות גופנית עבור נשים שאובחנו עם סרטן השד", ממשיכה פרופ' סור ירושלמי. "חשוב להדגיש כי העובדה שהשמנה מהווה גורם סיכון להתפתחות סרטן השד הוכחה במחקרים רבים. יחד עם זאת, עד היום לא היה ברור האם העלייה במשקל משפיעה על ההחלמה לאחר האבחנה."